Ik verveel me... Ik verveel me!

Hoe kan dat nou? Er is genoeg te doen op Curaçao. Maarre… je moet wel een beetje lef hebben. Ben jij een kind met lef? Hou je van anders? Hou je van gek?

Natuurlijk.

Ja? Waar wacht je dan nog op? Sla dit boek open. En ga wat leuks doen!

Curaçao voor kinderen met lef is een boek dat de lezer prikkelt om op een bijzondere manier naar het eiland te kijken en het te beleven. Welke spelletjes kun je op de pontjesbrug spelen, ga mee op jacht naar dinobotten langs een indianenpad, maak een prachtig beeld in de beeldentuin aan de kust, verzamel schatten, wees een klautergeit op de Christoffelberg of ervaar een huwelijks-gruwelijks-ceremonie.

Het boek bestaat uit drie delen. Het eerste deel staat vol met vreemde spelletjes en alles-behalve-vermoeiende-vragen die kinderen op Curaçao meteen kunnen uitvoeren of beantwoorden. Woon je niet op Curaçao? Dan is er een alternatief spel.

In deel twee gaan we kijken naar de spellen die de Curaçaose kinderen en jeugd zelf verzinnen en op het schoolplein of thuis spelen. Wat is 'hot' en wat is 'not'?

In deel drie bezoeken we culturele gemeenschappen die al langere tijd op Curaçao wonen. Wat doen Chinese kinderen bijvoorbeeld voor spelletjes? Alleen of samen met hun ouders. Zijn hier nieuwe spellen te ontdekken? Spellen die jij en ik ook graag willen leren?

Het eiland kent veel verborgen plekken…

Voor kinderen met lef

Grensoverschrijdend

Ook kinderen buiten Curaçao hebben met dit activiteitenboek urenlang speelplezier!

(Leeftijd: 4 – 14 jaar)

ISBN 978 94 91740 03 9

9 789491 740039

www.levendiguitgever.nl

Levendig Uitgever

Curaçao voor kinderen met lef

Charlotte Doornhein

Een bijzonder vreemd spelletjesboek boordevol activiteiten en rare weetjes

Curaçao

voor kinderen met lef

Charlotte Doornhein

Voor mijn 'mannen' Imre, Jurn en Olaf.
Fantasie is een universum zonder grenzen.
Laten we nog heel lang samen blijven spelen en fantaseren!

Auteur Charlotte Doornhein

Illustraties Iris Boter

Foto's Marloes Voogsgeerd (www.photoflash.me)
Astrid Aberson-Kwanten (www.dushiphotos.com)
Irèn Nooren (www.memento-vivi.com)

Foto's uit de privé-collectie van de auteur

Redactie Mariska Hammerstein

Vormgeving Yland Design Amsterdam, Anco Nanninga

Druk Jurriaans Lindenbaum Grafimedia

NUR 229
ISBN 978 94 91740 03 9

© 2013 Levendig Uitgever
www.levendiguitgever.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

woord voor woord: voorwoord

Sommige spelletjes kent iedereen. Waar ter wereld je ook geboren bent, stoelendans, trefbal, touwtrekken, knikkeren, hinkelen, touwtjespringen en elastieken heb je vast wel eens gedaan. Zin om nieuwe spellen te leren?

Ik ben echt blij verrast door de geweldige spellen die kinderen zelf verzinnen en die ik voorbij heb zien komen op Curaçao. Wat te denken van een jongen die oude muggenrackets en wekkers sloopt en er zijn eigen robot van bouwt? Of een broer en zus die in een geknalde speakerbox een grote magneet ontdekken en deze achter zich aan slepen op het strand en als schattenvanger gebruiken?

Van het Chinese spel 'begraafplaatsen bezoeken' krijg ik spontaan kippenvel. Het Surinaamse spel *djoel* zweept je helemaal op en brengt je in ademnood. En een feestmaaltijd zal nooit meer hetzelfde zijn als je eenmaal het joodse spel 'stelen van het brood' hebt gespeeld.

Het boek *Curaçao – voor kinderen met lef* is gestart met het verzinnen van spelletjes voor Cpost, een online magazine over Curaçao. Het eerste deel van dit boek bevat spelletjes die in Cpost hebben gestaan tussen 2008 en 2011 in de vaste kinderrubriek Klein Curaçao. Nadat ik allerlei rare spelletjes had verzonnen, was ik erg benieuwd naar de spelletjes die kinderen van nu op Curaçao zelf bedenken en op het schoolplein of thuis spelen. Een mooie zoektocht over het eiland was het gevolg. *Masha dank*i voor al die prachtspellen die ik van jullie mocht leren. Die spelletjes staan in het tweede en derde deel van dit boek.

Tur kos bon & magistraal speelplezier!

Charlotte Doornhein
Nederland, 22 mei 2013

inhoudsopgave

DEEL I

VREEMDE SPELLETJES & ALLES-BEHALVE-VERMOEIENDE-VRAGEN 9

Pontjesbrug 10
Spelletjes voor op de pontjesbrug 11
Kleine draken 12
Leguanenspel 13
Klautergeiten 14
Spelletjes voor op de Christoffelberg 15
Statige landhuizen 16
Minispeurtocht langs landhuizen 17
Stormen & wensen op Curaçao 18
Creatief met afgestorven koraal 19
Eiland hoppen 20
Wensen vervullen 21
Ja, ik wil! 22
Huwelijks-gruwelijks-ceremonie 23
Vissies kijken 24
Onderduiken 25
Dinobotten zoeken 26
Indianentrail volgen 27
Schat zoeken 28
Schatten verzamelen 29
Moddervoet & smoorverliefd… 30
Piratenmoed en prinsessenspierballen 31
Het is weer kapoktijd! 32
In dromenland 33
Sporen zoeken 34
Beeldentuin en kwallenbad 35
Regen, regen en nog eens regen! 36
Indianendans bij het verdwenen meer 37
Cactusgevaar! 38
Fraaie cactus 39
Verhuisperikelen 40
In de dozen 41

© FOTO'S MARLOES VOOGSGEERD

DEEL II

SPELLETJES OP CURAÇAO - WAT IS HOT? 42

Lekker zweten 43
Wie is er bang in het donker? 50
Lekker boeven… 52
Monsters & aliens fly in the sky 55
Het betere knutsel- en priegelwerk 58
Op schattenjacht 62
Zenuwslopende spelletjes 64
Fantastische fantasie 68
Beestachtige natuur 69
Meesterbouwers 72

DEEL III

SPELEN IN ANDERE CULTUREN OP CURAÇAO 74

CHINESE SPELLETJES

Geestig 75
Krachten meten 76
Los gaan in de natuur 77
In beweging 79
Kunstwerkjes 81
Verleden tot leven wekken 83

SURINAAMSE SPELLETJES

Lacht het geluk je toe? 84
Speel smakelijk! 85
Uitdagende spellen 86
Vingervlug 89
Ren de longen uit je lijf 95
Hinkelspelletjes voor gevorderden 98
Wervelende liedjes en klaterende klapspelletjes 101

JOODSE SPELLETJES

Sterke tradities 106

© FOTO'S MARLOES VOOGSGEERD

BLEEEEEEH! 111

Boekengekte 111
Vandaag ben jij een schrijver 112

ANTWOORDEN? 113

OVER DE AUTEUR 116

Bibliografie 117

VERKLARENDE WOORDENLIJST 118

Papiamentu woorden 118
Engelse woorden 119
Surinaamse woorden 119
Nederlandse woorden 119

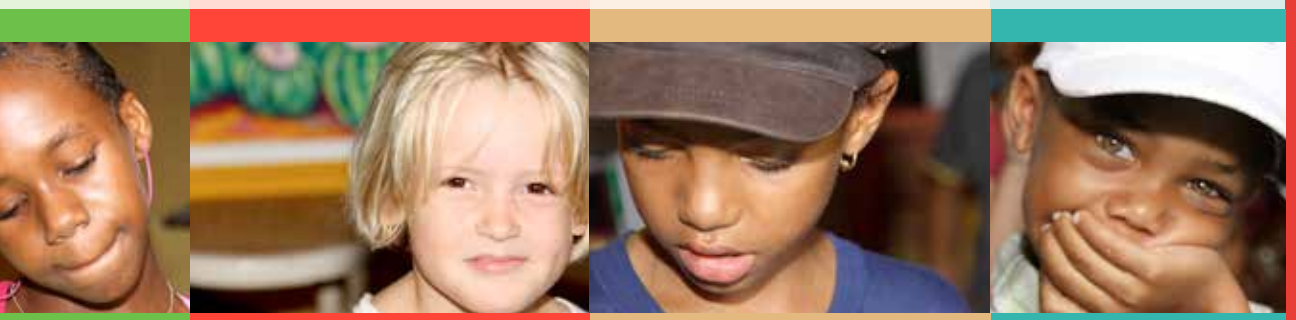

© FOTO'S MARLOES VOOGSGEERD

DEEL I

VREEMDE SPELLETJES & ALLES-BEHALVE-VERMOEIENDE-VRAGEN

In dit deel word je uitgedaagd om vreemde spelletjes te spelen en Curaçao op een onalledaagse manier te ontdekken.

Wie durft? Voor kinderen met lef.

pontjesbrug

??? VRAAG ??? VRAAG ??? VRAAG ??? VRAAG ??? VAGE VRAAG!

Hoi! Je bent waarschijnlijk al heel vaak over de pontjesbrug op Curaçao gelopen. Wiebelend als een dronkenman. Maar weet je hoeveel boten de brug eigenlijk dragen? Nee? Tijd om ze te gaan tellen!

De pontjesbrug heeft:

a. 10 boten
b. 14 boten
c. 15 boten

SPELLETJES VOOR OP DE PONTJESBRUG

Nodig:
stopwatch
pen
notitieblokje/ schrift
vriend(in)

1. Ga op één been staan in het midden van de pontjesbrug. Hoe lang houd je dit vol? (stopwatch!) Je kunt dit spel ook met zijn tweeën spelen. Ga tegelijkertijd op één been staan. Wie het eerst met zijn voet de grond raakt is af.

2. Ga op het Brionplein staan of aan de Punda-kant en teken een huis met ramen, een deur en een dak. Teken een cactus naast het huis en de zon aan de hemel. Loop de pontjesbrug op en stop halverwege. Probeer op een nieuw blaadje precies dezelfde tekening te maken. Lukt dit?

3. Loop in een rechte lijn de pontjesbrug over. Volg een spoor van klinknagels. Probeer niet van je route af te wijken. Haal je de overkant? Of ben je opzij gegaan voor tegenliggers?

Als je niet op Curaçao bent:
Je kunt spel 1 en 2 ook op een gewone pont spelen. Of op een trampoline. Probeer maar eens al springend een huis te tekenen… Voor spel nummer 3 heb je wel de pontjesbrug nodig. Tijd om weer eens op vakantie te gaan naar Curaçao!

KLEINE DRAKEN

??? VRAAG ??? VRAAG ??? VRAAG ??? VRAAG ??? GARE VRAAG!

© Foto Marloes Voogsgeerd

1. De leguaan ziet eruit als een kleine draak.

Maar vecht hij ook als een draak? Hoe schakelt hij zijn tegenstander uit? Met zijn:

a. hypnotiserende blik
b. scherpe klauwen
c. zwiepende staart
d. giftige tong

2. Leguanen poepen overal. Je hebt hun zwarte poep vast wel eens gezien.

Maar hoe ruikt leguanenpoep?

Aan welke geur moet je meteen denken? Lijkt het ergens op?

© Foto Astrid Abelson-Kwanten

© Foto Marloes Voogsgeerd

LEGUANENSPEL

Nodig:
twee palmbladeren
schmink
vriend(in)

1. Kijk elkaar recht aan. Wie het eerste met zijn ogen knippert is af.

2. Pak de schminkdoos of leen make-up van je moeder en probeer van je hand een echte leguanenklauw te maken. Maak er een foto van en stuur die naar de uitgever op: **curacao@levendiguitgever.nl**

3. Maak een oud palmblad met een touw om je middel vast: het blad zit boven je billen. Probeer met je 'staart' je vriend(in) te raken. Wie het eerst getikt wordt is verslagen.

4. Je hebt vast geen giftige tong, maar misschien wel een hele lenige. Probeer met je tong je eigen neus aan te raken. Als dat niet lukt, moet je met je tong de neus van je vriend(in) aanraken. Ha, ha!

Als je niet op Curaçao bent:
Palmbladen uit spel 3 zijn niet overal te vinden. Je kunt hier natuurlijk ook een lange buigzame tak voor gebruiken. Of lege wc- en keukenrollen met tape aan elkaar plakken tot je een mooie staart hebt geknutseld.

© Foto Marloes Voogsgeerd

De coole gast

Nodig: een serieuze gast

Een kind speelt de coole gast. Hij moet altijd cool en serieus blijven en mag absoluut niet gaan lachen, want dan is hij af. De andere kinderen bedenken een gek woord dat de coole gast altijd als antwoord moet geven op hun vragen, zoals bijvoorbeeld olifantenpoep. Zij stellen hem allerlei vragen en hij antwoordt dus altijd met – in dit geval – olifantenpoep. De kunst is om zulke rare vragen te stellen dat de coole gast als hij antwoord geeft gaat lachen… Een paar voorbeeldvragen. Wat eet je het liefst? Antwoord – olifantenpoep. Wat is de bijnaam van je oma? Antwoord – olifantenpoep.

In tien tellen voetje van de vloer

Nodig: ouders die slapen of weg zijn (want die worden tureluurs van dit spel)

Je loopt in huis rond en telt langzaam tot tien. Binnen tien tellen moet je op een voorwerp gaan staan of zitten en je voeten van de vloer hebben. Je mag alles gebruiken. Ga op de prullenbak staan, op het aanrecht zitten of klim op tafel. Verboden: op je eigen billen zitten en je benen in de lucht steken. Je kunt dit spel natuurlijk ook buiten spelen.

Razende rietjes

Nodig: een windstille dag

Gebruik rietjes (of knijpers of takjes) om een irritant ingewikkelde doolhof op de grond uit te leggen. Time met een stopwatch hoe snel je de uitgang vindt. Van binnen naar buiten. Je kunt het doolhof natuurlijk steeds veranderen door een paar rietjes te verschuiven. Als je dit spel in je eentje speelt, ken je al snel de juiste weg. Het is leuker om het met meerdere kinderen te spelen. Zij mogen dan niet kijken als de doolhofbouwer het doolhof ontwerpt en komen één voor één naar het doolhof toe. Met hun vinger of met een lange tak wijzen ze op de grond de vluchtroute uit het doolhof aan.

Puzzelen maar

Maak een mooie tekening met lekker felle kleuren. Knip die in stukken. Schud de stukken door elkaar en puzzelen maar. Met kleine stukjes wordt de puzzel een stuk moeilijker.

Je kunt dit ook doen met oude foto's of print-uitdraaien van je familie. Zet de schaar maar in de haren van je vader!

Boten bouwen

Van stukken hout kun je zelf boten bouwen. Blijven ze drijven?

Van papier kun je boten vouwen. Hoe lang houden ze het vol op het water?

Of halveer een plastic fles in de lengte en maak een mooie stuurhut in de boot.

Heb je nog ergens een oude klomp? Klompen drijven als de beste. Je hoeft alleen maar een mast met een zeiltje op de klomp te zetten en dan kun je gaan varen.

Slippers drijven ook best goed. Van twee slippers kun je een catamaran maken!

Touw draaien

Neem een lang dun touw. Ga ieder aan het uiteinde staan en begin het touw met je handen naar rechts te draaien. Terwijl je draait pakken je handen het touw steeds van elkaar over. Je vriend(in) aan de andere kant doet precies hetzelfde. Blijf draaien. En draaien. En draaien! Tot het touw zo gespannen en strak staat dat het als je naar elkaar toeloopt in elkaar draait. Je touw is nu de helft zo lang en twee keer zo dik geworden. Hetzelfde kun je nog een keer herhalen. Net zo lang tot je een kort en stevig zelf gedraaid stuk touw in je handen houdt.

Pijl en boog of kruisboog maken

Een normale boog is zo gemaakt met een buigzame tak en een touw. Maar een kruisboog? Zoek een plaatje in de bibliotheek of via internet van een kruisboog. Bekijk het plaatje goed en bedenk zelf hoe je het beste een kruisboog kunt maken. Welke materialen heb je nodig? Hoe ga je die aan elkaar vastmaken? Hoe kun je ervoor zorgen dat de kruisboog ook echt kan schieten? Dus hoe kun je de boog spannen?

Lijkt een kruisboog je te moeilijk, dan maak je een gewone boog van een flexibele tak en een touwtje. Zoek voor de pijl een mooie rechte tak. Versier je pijl aan de achterkant met kleine veertjes.

over de auteur

Charlotte Doornhein

schrijft kinderboeken, korte verhalen en gedichten

Schrijfster Charlotte Doornhein (1972) is geboren in Bunnik en groeit op in Groot-Ammers aan de rivier de Lek in Nederland. In 2001 ontstaat haar belangstelling voor Hongarije door een vakantie in dit land. Charlotte wordt meteen verliefd op de gastvrije mensen, de wilde en ongerepte natuur en de bijzondere cultuur. Nog vele reizen naar Hongarije volgen en dit levert inspiratie op voor haar eerste kinderboek *Hein Stekel en Lászlo*.

Charlotte Doornhein emigreert in 2006 naar Curaçao samen met haar man Olaf, kinderen Imre en Jurn en haar honden. Charlotte is de bedenker van het festival de *Literaire Tippelzone* (voor volwassenen) en de *Literaire TRippelzone* (voor kinderen) op Curaçao. Naast het werk aan haar kinderboeken is Charlotte redactielid van *Cpost* – het kleurrijke online magazine voor de Curaçaoliefhebber – en jurylid van de Poem Express tijdens het jaarlijkse NANA kinderboekenfestival op Curaçao.

Zomer 2011 keert Charlotte met haar gezin terug naar Nederland. Om het gevoel uit de tropen vast te houden, wordt zij lid van Simia Literario (een organisatie van Nederlands Antilliaanse en Arubaanse schrijvers in Nederland).

Vijf jaar opgaan in de Caribische cultuur inspireert haar tot het schrijven van Caribisch getinte boeken. Het kinderboek *Shervison vindt een schat* heeft een Antilliaans kind in de hoofdrol en verschijnt ook in het Papiamentu; *Shervison ta deskubrí un tesoro*.

Charlotte's crossover roman *Kwelgeesten rond de kapokboom* speelt zich af op het eiland Curaçao. Het boek behoort tot de categorie young adult books en is een multimediaal boek. Samen met beeldend kunstenaar Frouwkje Smit maakt Charlotte een kunstvideo bij het boek die de lezer met QR-codes op zijn smartphone kan bekijken. In november 2011 vindt de lancering van boek en video op het festival Hollandse Nieuwe in Amsterdam plaats en tevens in Teatro Luna Blou op Curaçao tijdens een speciale voorstelling voor leerlingen uit het middelbaar onderwijs.

Charlotte is oprichter en eigenaar van Charlotte's WeBB. Het digitale prentenboek *Lettervreters, vuurtorens en piratenboten* maakt Charlotte's WeBB in samenwerking met Rock Paper Scissors en Denkgenoten en verschijnt in 2012 in zes talen.

Charlotte leeft eigenlijk in drie werelden: de Nederlandse, Hongaarse en Caribische wereld. Haar boeken laten dan ook een duidelijke afspiegeling van die werelden zien.

Bibliografie

Hein Stekel en László (2005), Uitgeverij SWP, leeftijd 8-88 jaar
Hein Stekel en Posko (2007), Uitgeverij SWP, leeftijd 5-8 jaar
László vermist (2008), Uitgeverij SWP, leeftijd 14+
Imre bouwt mee (2008), Kwintessens, leesniveau AVI 3 / E3
Shervison vindt een schat (2009), Kwintessens, leesniveau AVI 4 / E4
Shervison ta deskubrí un tesoro (2010), Fundashon pa Planifikashon di Idioma
Kwelgeesten rond de kapokboom (2011), Uitgeverij SWP, leeftijd 16+ en volwassenen (www.kapokboom.info)
Kunstvideo *Kwelgeesten rond de kapokboom* (2011), Charlotte's WeBB
Digitaal prentenboek *Lettervreters, vuurtorens en piratenboten* (2012), Charlotte's WeBB, leeftijd 3-8 jaar (www.lettervreters.info)